

FOMENT

BIBLIOTECA PUBLICA
TARRAGONA

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VII.

REUS, divendres 13 de Desembre de 1912

Núm. 291

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSI HABITACIONS

QUARTO DE BANY Y DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots los trens → Plassa de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES

SERVEY DE GRAN LLUIMENT

PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida illuminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

LO RÉGIM TURC

Los vicis de l'Administració otomana. -- No's paga a ningú y roba tothom. -- Justicia y falsos testimonis. -- Los impostos. -- Com se paguen los soldats. -- Exaccions albaneses. -- Es lo régim turc qui matará la Turquia.

Donades les circumstancies per que atravessa l'imperi otomà ab motiu de la guerra dels Balkans, tradim de "Le Petit Journal" lo següent interessant article:

"Després d'haver causat la guerra lo régim turc ha causat la desfeta. Lo régim turc no ha sigut menys funest als turcs mateixos que a les desgraciades poblacions de Tracia y Macedonia, la miseria de les quals ha provocat l'intervenció armada dels pobles balkànics.

Desde'l comens de la guerra, varis expedicionaris y escriptors qui han viscut a Turquia, han patrocinat la causa del poble turc. En veritat, aquest poble es de plànyer, perque té virtuts sòlides; perque'l turc es generalment de caràcter dol; es estòdic y resignat, es sobri y d'esperit liberal y, en cap concepte, sectari. Y totes aquestes belles qualitats bé mereixen, certament, una millor sort. Però'l turc es víctima del detestable régim administratiu baix lo qual ha viscut.

Aquest poble sucumbeix per la aenialitat, per la peresa, per la imprevisió, per l'ignorancia, per la barbarie d'aquells als quals estaven confiats los seus destins. No es solzament sota l'esforç dels canons serbis y búlgars que s'enfonzará Turquia; es també a la incúria criminal dels seus administradors; a l'injusticia, a la falta de probitat dels seus funcionaris a qui deu los actuals desastres.

Per que extranyarse de que aquestes poblacions cristianes de Macedonia hagin cridat al auxili als seus germans del veí país, si's calcula a quin régim d'exploicció, de lladrocini, de terror y de crudeltat los havien sumit les administracions turques?

Un cònsul francès, volguent consignar damunt per damunt les condicions en que sempre ha viscut lo desgraciat poble turc, escrivia:

"Los gendarmes turcs roben, incendien, assassinen; los prefectes, roben; los ministres, roben;

los oficials, roben; los soldats, roben; tots roben, excepte'l pobre poble qui reb les conseqüencies de tantes iniquitats"

Y sempre li ha passat lo mateix.

Lo senyor Victor Bérard, qui'l coneix millor que ningú, escriu:

Lo régim turc té'l mèrit de la antiguetat. Desde'l primer establiment dels turcs en país conquistat ha funcionat sempre dins l'Imperi. Si avuy torressin los expedicionaris francesos dels sigles XVI y XVII Bélon, Tournefort y Pau Lucas, encara trobarien aquelles "mangeries" turques de les que's planyien tan vivament. Aquest mot de "mangerie" es excelent. Es l'únie que pod definir y pintar en conjunt aquesta política. Pels seus funcionaris y pels seus oficials; per la seva armada y per les seves oficines; per les seves lleys y pels seus abusos; la Porta no fa més que absorvir l'Imperi, es dir, explotar al poble y robar a les provincies.

"Desde'l Gran Visir fins a l'últim dels gendarmes, lo personal de la Porta no viu qas més que pera "menjar".

"Per l'administració turca, tot es materia d'exploicció y de trafec immoral. La justicia no se n'escapa pas d'això més fàcilment que les altres branques de l'organización administrativa. Turquia es lo país dels falsos testimonis. Pau de Réglá, en lo seu llibre sobre Turquia Oficial, diu que un gran nombre de "vius" viuen llargament, ells y la seva familia, de l'industria del fals testimoni.

"Aquests industrials d'una nova industria—diu ell—tenen la botiga en los cafés que volten los tribunals. Se'ls hi troba fàcilment, car no amaguen pas la seva professió. Tenen tarifes per tots los assumptes y per tots los clients: desde'l modest "bechlik", o pesa de cinc "pesos" fins al bitllet de banc de cinc lliures o 115 francs.

"Los principals,—afegeix—los més influents, son coneguts dels jutges, però aquesta coneixensa no altera en res lo valor y la forsa del seu testimoni—anava a dir lo seu trafec.

Lo senyor Victor Bérard encara va més lluny en les seves manifestacions: afirma que'l qui exerceix l'ofici de fals testimoni dona al jutge una part dels honoraris que ha cobrat del pleitejador.

Veusaquí, un país, doncs, ont es preferible, com se pod veure, no sostenir cap classe de plet.

Però, si es possible que'l rigor sigui anulat per la pilleria dels jutges, hi ha altres funcionaris, contra'ls quals lo poble turc no's pod defensar, que l'obliguen a passar per la línia recta, o reglamentaria; aquests son los recaudadors d'impostos y altres empleats del fisc.

Turquia té un impost sobre hienes, l'impost del Verghi, y una altra mena d'impost sobre les rendes, l'impost del Tamettu, que es una tarifa sobre'ls beneficis suposats y'ls salaris.

Deixo de la vostra banda l'imaginar la manera com aquests impostos son repartits. Tal important propietari, per exemple, qui té altes influencies o sab mostrar-se generós ab los agents del fisc, veurá la seva gran y sumptuosa casa gravada lo mateix que una barraca qualsevol, y la seva fortuna quasi nula, mentres que'l pobre diable qui no té més que una pobra caseta y no pod afalagar la copdicia d'aquests senyors recaudadors, pagarà com si poses un palau magnífic.

L'autor d'una obra interessant sobre les tresorerías de Turquia senyala aquesta particularitat en los costums dels recaudadors de impostos d'aquest país.

Lo fisc, diu, deixa a voltes passar anys sense reclamar lo pago de les quotes, y després, tot de cop, surt de la seva incuria. Los contribuyents, allavors, se troben ab grans dificultats pera satisfer los importants atrasaments. Aleshores, lo receptor deixa entendre que tot pod arreglar-se; y s'arregla, en efecte, mitjansant una grossa propina.

Hi ha encara un delme que no es percebut directament per lo administració, però que es arrendat per adjudicació com ab certs tributs succeeix aquí. Aquest delme es sobre les cullites dels agricultors; y'ls que l'han arrendat l'exigeixen molt més car que no han pagat pera obtenirlo.

Los malaventurats paisans se veuen obligats alguna volta a posar en les mans d'aquells fin lo trenta per cent de llur collita.

En fi hi ha tarifes pera'ls serveis públics y pera la execució y entreteniment de camins y carreteres. Mes, veyeu com los prefectes s'hi abonon pera treure lo seu profit d'aquest tribut.

"Quan una carretera está projectada entre dues ciutats del Imperi, diu M. Bérard, entre Salónica y Monastir, per exemple, los prefectes tenen un procediment infalible pera que no's construeixi, ab tot y ferla pagar als súbdits. Distribueixen lo servey de manera que'ls paisans de Salónica tinguin lo seu lloc de treball a les portes de Monastir, a cent o cent vint kilòmetres de les llurs cases, y, recíprocament, los paisans de Monastir son convocats a les portes de Salónica.

"Los peons se queixen. Al·lavors los prefectes parlen de revolta y envien los gendarmes y la tropa a les ciutats desconcentes. Los obrers son maltractats, robats, alguna vegada cremats o penjats, si no's resignen a comprendre los desitjos dels prefectes y no ofereixen redimir ab diner les seves setmanes de treball.

"Y entreguen lo diner, que'ls prefectes se reparteixen ab los agents de la Porta. Cada any la comedia recomensa. Al cap de cinquanta anys, la carretera encara no es feta; pero'ls prefectes n'han tocat lo preu deu o vint vegades."

Y es aixís que en aquest desgraciat país aont se desenrotlla actualment la guerra, les carreteres no son altra cosa que terribles barrancs per ont les gents qui fugen cap a Constantinobla se enfonzen dins lo llot fins a mitja cama.

(Acabarà).

Polítiques

Los dinasties contra Catalunya

"El Mundo", en son editorial s'ocupa de l'indignació que ha produit als catalans l'actitut dels conservadors posant obstacles a la discusió dels projectes econòmics, especialment al d'admissions temporals de teixits y dipòsits francs.

Creu que'l disgust dels catalans es fundat, puig los projectes afecten al desenrotllament de l'industria catalana.

Hi ha raó, afegeix, pera abominar de tals coses, quan los projectes no queden

deturats per raons públiques, sino que s'extravien per foscos laberints y son objecte de maniobres solapades, fentlos fracassar sota'l pes d'egoistes influencies.

Així no's fa política noble. Les Assemblies deliberants son lloc pera discutir licitament y no terreny de maniobres y conciliabuls. La suspensió de la discusió dels projectes revela un mesquí nivell moral.

Examina després "El Mundo" lo procediment seguit, pel qual s'ha tractat d'afavorir determinats interessos y afirma que fa vergonya lo pensar que la nació espanyola ha caigut tan avall, puig los Cossos colegisladors no haurien de representar l'interés privat, sino lo comú.

Acaba consignant que ab aquesta petitesa de mires se fa política suïcida, desaprofitant nous germens de lluita interiors, y que'ls qui han destorbat lo projecte mereixen l'animadversió de Catalunya, contrayent greu responsabilitat de tota Espanya.

Les tonteries de "don Dalmacio"

Parlant de les declaracions fetes recentment pel grotesc diputat per Gironda don "Dalmacio" Iglesias, "La Ven de Catalunya" diu lo següent:

"En realitat, la cosa es més que ridícula, es grotesca. Lo trist del cas está en que reflexi l'opinió d'una bona massa del partit en que figura, més interessada en l'entronisament d'un home que en lo benestar del país, al qual no vacillaria en sacrificar, fentlo víctima primer d'una revolució y després d'una guerra civil que'ns acabarien d'anular y d'empobrir y de rebaixar davant del món civilisat.

Fa veritable pena, y tal vegada quelcom pitjor, veure com los elements significats d'una comú que fa gala de lluitar en nom de Deu y de la Patria, arriben en llur ceguera partidista a desitjar la ruina de la Patria en aliança esgarriposa ab los enemics de Deu."

Després d'una sentència.—Gest de dignitat

Continua essent tema de discusió entre'ls diaris madrilenys la sentència de "El Liberal".

Los caixistes dels periódics y'l senyor García Quejido, com a president de la Asociación de tipógrafs han dit que no accepten les llibretes que'l senyor La Cierva pensa instituar ab l'import de sos honoraris en lo plet Mossó.

Neguen autoritat an En Quejido pera parlar en nom dels tipógrafs, los periódics reaccionaris.

"El Liberal" aporta a favor seu lo testimoni de don Alexandre Groizard, president de l'Academia de Ciéncies Morals y Polítiques y de don Lluís Diaz Cobeña, degá del Colegi d'advocats.

Lo primer dia que'l vot particular del magistrat de l'Audiencia senyor Chaves es lo que representa la doctrina en la materia y crea que la demanda contra «El Liberal» no degué prosperar.

Fa altres arguments bastant vius contra la sentència.

Don Lluís Dias Cobeña diu que la sentència no s'ajusta al dret vigent espanyol y que si fora possible que l'assumpte conegués un altre tribunal hauria que tenir molt fundades esperances de que la sentència seria casada.

Per la seva part, bon nombre de periodistes que fan informació en lo Congrés han firmat la següent comunicació que han dirigit a tots los periòdics:

«Com que hauria d'esser violent per als periodistes acceptar un premi que te origen en la conducta d'una publicació respectabilíssima, com no podrien esser bastants motius d'atenuació pera fallar als devers de companyerisme lo desinterés de la donant, la respectabilitat de la cosa jutjada ni'l noble fi que impulsá a l'assessor, y com la classe periodística no está necessitada d'estímul pera perseverar en la seva recta conducta, preguem a la part interessada que derivi's seus generosos sentiments cap a obres benèfiques que no's presten a l'equivoc.»

Segueixen les firmes.

La situació governant segons l'Alomar

Del distingit publicista catalá es lo següent judici sobre l'actual situació governant, que recullim de «El País», de Madrid:

«Todo hace creer que el ministerio Romanones tendrá la misión histórica de extinguir la última posibilidad de liberalización del régimen. Todo hace creer que, así como el fugacísimo ministerio Moret de 1909, fué un punto para pasar desde la fuerte protesta de Octubre a las atenuaciones eternas de Canalejas, el ministerio Romanones es un retorno al período lentamente regresivo, que es el propio del sistema. Y como el problema español, realmente, puede concretarse en dos aspectos, que son, nuestro anacronismo político, relativamente al resto del mundo y la ignorancia en que las castas oligárquicas se encuentran respecto de la casta obrera, no es posible hacer augurios de tranquila convivencia nacional para los días que vamos a atravesar.»

La tercera esquadra (?)

Lo ministre de Marina té'l propòsit de portar a un dels primers Consells lo non plànol d'esquadra.

Comprén aquest: 3 acorassats de 20 mil tonelades; 3 exploradors de 5 a 6 tonelades, 3 sumergibles y 9 torpillers. També comprén l'adob de l'arsenal de la Carraca y la construcció a Cartagena d'un dic capás pera vaixells de 30 mil tonelades.

An aixó no hi calen comentaris o n'hi calen masses.

Pel Noguera-Pallaresa

Los diputats catalans treballen incansables pera veure si poden salvar lo projecte del ferrocarril del Noguera-Pallaresa, evitant que's desglosin los projectes complementaris, los quals son llas de solidaritat de totes les regions d'Espanya. Analisen los gastos y les ingresos que representa, pera deduir les ventatges que aconseguirà l'Estat.

Los senadors catalans se mostren esperansats, puig lo comte de Romanones ha dit que ell era'l primer interessat en que s'aprovi, realiant així'l primer acte de govern.

Los conservadors continuen dividits, pero's més significats son favorables al projecte.

Veus del bon sentit

«El Debate» reproduïx textos de «La Veu», «El Diluvio» y «El Poble» sobre l'efecte que ha produït a Catalunya l'apassament del projecte de Mancomunitats, lo d'admissions temporals y'l de dipòsits francs, y posa'l següent comentari, firmat pel seu director senyor Rolland:

Lo govern se troba entre Espanya

enters y singularment y molt imperiosament Catalunya, que demana reformes descentralizadores, regionalistes, que ja estava consentida en obtindreles, d'una part y d'altre lo caciquisme, lo centralisme y'l parasitisme polític, que repugnen aquest regionalisme.

Sabent que no podrá suportar lo centralisme egoista de qualsevol dels extrems perque's decideixi quedarán davant un y altre; ¿hi cab elecció?

Es possible dubtar entre afegir un paorós conflicte més als nacionals y de esperar o enemistar a les regions d'Espanya o renunciar al concurs un tant fantasmagòric d'En Montero Ríos?

Mediti lo president del Consell que tancar la porta d'esperansa al regionalisme es obrir la bretxa del despit separatista.

Reflexioni que encara pera son prestigi y medi polític, monta y val més Catalunya y Espanya que l'agonisant senyor de Lorzizan.

DE SPORT

Fa pocs dies lo sport a Catalunya alcansá un senyalat triomf. Una selecció de footballistes francesos vingué a visitar als nostres footballistes catalans quins també a la vegada havien seleccionat un onze, no per cert lo més temible. En renyida lluita venceren los catalans, mal que'ls francesos haguessin exteriorisat en los seus periòdics la poca importancia que donaven al nostre equip catalá: aixó contribuí al major éxit del triomf.

Lo sport en nostra ciutat, després de tant temps sotmés en profon énsopiment, lo veyem renaixer ara ab més forza que may. Heu aquí lo football lo predilecte dels nostres joves sportmans. Perque la cultivació dels deportes es,—y no perque ho dignem nosaltres, doncs homes eminents ho han proclamat ab sa maravillosa paraula—d'imprescindible necessitat, doncs a més de fer robusts als homes, es base que necessita tota intel·ligencia.

Galantment invitats per l'infatigable Junta directiva de la simpática societat Club Deportivo, tinguerem lo gust de visitar y admirar l'espayó y hermós camp que adquirí recentment per dita Societat acaba la mateixa de posar en immillorables condicions pera pogaer desenrotillar tota classe de sports.

Afortunadament podem dir que Reus te ja alló de que careixa: un espayó camp apropiat pera sports. Es lo millor que existeix en nostra ciutat. N'hi ha prou ab que's digui, pera donar una idea aproximada y abreviar que emplacat en la part baixa de la població tocant ab l'estació del tranvia de Reus a Salou, mideix 130 metres de llarg per 50 d'ample.

Los deportes que s'hi practicarán ab predilecció son lo football y'l ciclisme. Pera aixó compta ab valiosos y entusiasmat amateurs.

Te ademés en son hostatge social, plassa de la Sang, número 1, una bona dotació d'aparells de gimnás, que fan d'ell un bon Club.

Tot lo qual ens obliga a felicitar als individus que formen la Junta del indicat Club, ja que mercés als seus incansables esforços y a les seves lloables iniciatives, brillantments secundats per tots los senyors socis, han portat a Reus de lo que tant l'honra.

Lo seu digne president don Josep Balsells ens ha revelat sa fina amabilitat explicantnos los bells propòsits de la Junta que tan acertadament presideix.

Tan prompte ho vagin permetent los seus medis econòmics, dit camp quedarà convenientment tancat. Doncs realment son grans los gastos realitzats fins ara, si's te en compte los limitats recursos de que disposa la mateixa. Si'l Reus sportiu respongués a les iniciatives del Club, no hi ha dubte que la vida deportiva de nostra volguda ciutat donaria sovint espléndides y patents manifestacions de sport que contribuirien al ressorgiment vigorós de nostra rassa.

Actualment procedeix a l'organización d'un partit de football que se celebrarà

en la inauguració oficial del seu camp, partit que a jutjar pels valiosos elements que integrarán abdos equips beligerants, es d'augurar un bon éxit per als seus organitzadors.

Sincerament felicitem als senyors que formen la Junta del Club Deportivo. Desde aquestes columnes los hi donem nostres més expressives mercés per sa delicada atenció que ab nosaltres han tingat proporcionatnos los datos precedents, y al ferho los hi ofetim nostre humil concurs pera'l major logro de les seves a piracions, alentantlos, si possible es, pera que no cessin en son propòsit de posar lo bon nom be Reus, en quant a cultura física se refereix, a la altura que la seva importancia requereix.

Reus 12-12-1912.

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Temporada d'hivern de 1912 a 1913.— Gran Companyia d'opereta y sarsuela, dirigida pel popular primer actor Ricard Güell y'l mestre director y concertador don Juliá Vivas. Funció pera avuy.—7.ª d'abono.— Les sarsueles en un acte «Viento en popa», «Los angeles mandan» (estrena) y «Lohengrin».

A les nou en punt.

PREUS DIARIS	Dies feiners festius
Palcos platea sens entrades	14'— 17'—
Id. principals sense id.	7'— 8'—
Id. segon pis sense id.	4'— 4.50
Butaca platea ab entrada	2'— 2.25
Id. d'anfiteatre ab id.	1.75 2'—
Lluneta de segon pis ab in.	1.50 1.75
Entrada a Localitat	0.90 0.90
Id. al Paradis	0.55 0.55

Timbre comprés. Escullides sessions de cinematografía tots los dijous, dissabtes y dies festius.

Informació Local

Sortida del Sol: A les 7.ª. Posta: a les 4.ª. Lluna. Surt a les 10.56.—Se pon a les 8.43. Sant d'avuy: Santa Lluïsa. Sant de demà: Sant Nicasi.

Ahir fón enterrada la senyora donya Dolors Balagué, mare política y tia, respectivament, dels nostres estimats amics y companys En Pau Tost y En Pere Balagué.

Lo sepeli se vegé forsa concorregut, evidenciantse les simpaties de que gaudia la difunta y que disfruta sa apreciable familia, a la qual y en particular als dos bons amics citats, fem avinent l'expressió de nostre més sentit condol.

S'ha senyalat definitivament lo 27 del corrent pera la revisió de la causa per homicidi seguida contra Ricard Curbells Florenti.

Los jurats serán los mateixos haventse exclut no més als que formaven lo Tribunal al dia de la vista.

Gimnasia-Lluita japonesa

Avl. Sta. Agna 44.-J. Aguadé

En la Delegació d'Hisenda s'ha rebut un telegrama de la superioritat ordenant s'admetin fins a les tres de la tarda del dia 31 de l'actual les redempcions a metálic del servey militar als reclutes procedents de reemplaços anteriors, declarats útils en la revisió de l'any actual.

L'«Associació Protectora de l'Ensenyansa Catalana» ha fet y repartit una nova tirada de fulles-programa del pro-

Cupó obsequi als lectors de FOMENT

Presentant aquest cupó a l'Administració del diari s'entregará un exemplar de l'interessant llibre de l'Eugeni Noel

“Lo que vi en la guerra”

volum de 325 planes esmeradament impreses. Lo preu d'aquesta obra posada a la venda poc temps enrera, es de 3 pesetas.

Pels lectors de FOMENT, Una pesseta

VAL PER UN EXEMPLAR DEL LLIBRE DE L'EUGENI NOEL

“Lo que vi en la guerra”

NOTA.—Agotat lo número d'exemplars de que s disposa, no hi haurá dret a reclamarne d'altres.

jectat concurs d'Historia de Catalunya pera noys y noyes, que ha de celebrarse lo pròxim mes de Janer, ab concessió de premis en metálic, etc.

En les oficines de l'Unió Catalanista, Comte de l'Assalt, 4 principal, se faciliten falles a quants interressi son coneixement.

Rafel Morató Esteve

VETERINARI

Clinica: Arraval baix de Jesús, 10.

Domicili: 19, 2.ª

Han sigut nomenats jutge municipal y suplent d'aquesta ciutat, respectivament, don Josep Brieua del Pozoy don Raimond de Dalman.

A dos quarts de vuit d'aquest vespre celebrarà sessió de segona convocatoria l'Excm. Ajuntament.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13.-REUS

A Tarragona s'organisa una festa per a nit dels Reys. S'actirà una carolada que anirà a la Casa de Beneficencia entregant joguines als asillats y obsequiant als vells de les Germanetes dels Pobres.

Hem rebut un elegant volum titulat «Milá y Fontanals», Elogis per Mossen Costa y Llobera, don J. Franquesa y Gomis, Dr. Torras y Bages y Dr. Rubio y Lloch.

Constitueix un projecte pera l'edició definitiva de les obres d'En Milá, per don Josep Roig y Bogné.

Agraim l'envio.

Ostres verdes de Marennes (de 1.ª y 2.ª classe) y d'Arcachón

Se serveixen a preus econòmics en l'acreditat Bar de J. SAGALÁ, carrer de Sant Joan.

«Viento en popa» y «Lohengrin» son les obres que aquesta nit se posarán en escena en lo Teatre Fortuny, y estrena de la gran comedia lírica en un prólg y tres quadros, «Los angeles mandan».

Lo ministre de Gracia y Justicia, en virtut de l'acord del Consell de ministres, s'ocupa en tot lo relatiu a l'indult per delictes polítics, socials y de prempsa, tenint lo propòsit de que la seva concessió coincideixi ab les properes festes de Nadal.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat.— Intervenció de tota classe d'operacions als Banchs de la localitat.— Compra-venda de paper estranger.— Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agna, 55. Teléfono 106

Dijon de Valladolid que hi han arribat dos italians que han donat la volta al món ficats dins una bota.

Lo pas dels extravagants excursionsistes pels carrers de la ciutat provocá diverses escenes.

Avuy, a les 10 de la nit, continuará en lo Centre de Lectura la lectura de l'obra del malaguanyat Raimond Caselles, «Les multituds».

VERMOUTH demanenlo en totes parts sech y dois MAYNER y PLA.

Pera'l proper any de 1913 han sigut elegits pera'ls càrregs de confiansa del regiment de cassadors de Tetuán, de guarnició en aquesta plassa, los següents oficials:

Caixer, capitá don Pau Sánchez Florenciano; comissionat del repuesto, capitá don Santiago Lopez de Quintana, y habilitat, lo primer tinent don Emili Zurita y Manuel de Cespedes.

A l'Arraval baixa de Jesús ahir al mitgdia un carro va atropellar a un velt d'aquesta ciutat, produintli fortes contusions en diferents parts del cos. Fou assistit a la farmacia Batalla pels metges senyors Sans y Durán, y traslladat després en un cotxe al Hospital.

Raimunda Farregut * Lleyadora * Ha traslladat son domicili de la plassa del Castell, 2, a la de Catalunya, 5, primer, 2.ª.

S'ha autorisat a don Manuel Lozano pera urbanisar una terrenys de la platja d'Ametlla, ab destí a la construcció de cases pera pescadors.

Entre'ls projectes que presenta a les Corts lo ministre d'Hisenda senyor Navarro Reverter n'hi figura un que será lligit al Congrès relatiu a les mides pera assegurar l'estabilitat y'l descens després del cambi internacional, fins a arribar a la nivellació ab lo complement dels medis pera implantar lo patró or.

SE VENEN aparadors, armaris y utensilis pera una drogueria.

Donarán raó en aquesta impremta.

Les sessions de cine que se celebraren ahir al Kursaal y S.la Reus se vegeren molt concorregudes, particularment la sessió de moda de la tarda.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 12 DESEMBRE 1912

NAIXEMENTS

Joan Masden Sanjuan.

DEFUNCIONS

Cap.

MATRIMONIS

Joan Marco Gené ab Antonia Rosa Gavaldá Escoda.—Emili Cartañá Anglés ab Maria Tarrés Aguiló.—Lluís Figueras Felip ab Josepa Roselló Olivé.—Bonaventura Grán Virgili ab Dolors Rosa Duchá Expósita.

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. - Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífichs departaments pera familia. :: Servey especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta GARAGE PER AUTOMOVILS.

Informació comercial diària

PREUS CORRENTS DEL DIA D'AHIR

Cereals y llegums

Blat. Aragó superior a 19' ptes. los 55 kilos.	mitjà a 17'50 >
horta a 15' >	
Comarca a 13' >	
Ordí. Aragó a 11' >	quartera.
Urgell a 10' >	
Comarca a 10'50 >	
Moresch. Aragó a 10' >	
Comarca a 9' >	
Extranger a 20' >	los 100 kilos.
Faves. Comarca a 15' >	quartera.
Favones. Comarca a 13' >	
Andalusia a 30' >	
Valencia a 15' >	los 100 kilos.
Burdanyes. Comarca a 16' >	
Fesols. Comarca a 15' >	
Urgel, a 15' >	
Carrotes. Nova a 26 rals quintà.	
Vella a 34 >	

Farines y despulles

Farina de 1.ª a 44' ptes sach de 100 kilos	
redona a 41' id. id.	
2.ª R. a 33' id. id.	
2.ª B. a 30' id. id.	
Farineta a 19' ptes. lo sach de 70 kilos.	
Tercerilla a 17' id. lo sach de 70 id.	
Trita a 30 rals lo sach.	
Segó a 22 id.	

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 grans 000 a 000 ptes.	
Id. de 94 a 95 >	
Rectificat de 35 a 97 >	a 130 >
Desnaturalizat de 88 a 90 >	

Vins

Negre superior de 6 l/2 a 7 rals gran.	
Id. corrent de 6 a 6 l/2 id.	
Blanch superior de 6 3/4 a 7 l/4 id.	
Id. corrent de 6 a 7 id.	
Rosat de 6 a 6 l/2 id.	
Mistelles. Negra de 50 a 55 ptes. carga	
Blanca de 48 a 52 id.	
Granats. de 50 a 55 id.	
Moscate. de 60 a 65 id.	

Ametlles

Mollar en crosta a 60'50 ptes. sac 50 Kg.	
Esperanea 1.ª en gra a 110' >	qq. 41.600
2.ª >	a 105' >
Comú del país >	a 102'50 >
d'Aragó >	a 102'50 >
Llargueta >	a 110' >
Planeta >	a 135' >

Avellanets

Garbellada a 47' ptes. sac 58'4 kilos.	
Propietari negreta a 46' >	
embarc a 43' >	
En gra 1.ª a 73'50 >	quintà 41'600
Id. 2.ª a 72' >	

Pesca salada

Bacallà. Sense nous arribos. Cotisantee:	
Islandia Extra a 48' ptes. los 40 k.	
Id. Faxa 47' >	
Id. primera 45 y 46 >	
Noruega 45 >	

Nota.—S'esperen dos carregaments y algunes partides de trasbort d'Hamburg ab fardos de 50 kg. de Islandia.

Congre: Los primers arribos de la marca J. M. calitat extra a 29 duros los 40 kg. Classe corrent a 27.

Tunyines: Venda nula, puig es fora d'epocha. Segueixen algunes existencies en megatzems, pretenent preus elevats.

Sardines: Viveros de 36 a 38 ptes. miller. Carriños de 36 a 38 > de 6 a 9 >

Preus variats segons calitat en Ayamontes, puig los peixos d'aquesta procedencia, salvo algunes excepcions, fins ara poca estima tenen en lo mercat.

Ollis

Fi d'Aragó de 23' a 24' ptes. centi 15 ks.	
Fi d'Urgell >	22' a 23' rals corta 3'75 >
Fi del Camp >	22' a 23' >
Segona bo >	18' a 19' >
Id. >	17' >

De remolta vert > 90' a 95 ptes. carga 115 ks. De remolta groch > 92' a 98 >

Los ollis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cuncats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg. los dolents o sigui d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus

EXTRANGERS

Londres 90 dpt.	26'52 din.
Idem 8 dpt.	>
Idem vista.	ops. 26'90 >
París vista.	> 6'60 >
Marsella vista	>
Hamburg vista	>

VALORS LOCALS

435 Gas Reusense	---
525 Industrial Harinera	---
700 Banco de Reus de Descuentos y Préstamos	---
25 C Reusense de Tranvias	---
200 C Reusense de Tranvias privilegiades 5 %	---
400 Electra Reusense	---
165 Empresa Hidrofrónica	---
190 Electro-Química Teruel	---
540 Obligacions Manicomio Reusense.	---
2875 Manicomio Reusense	---
605 Institut P. Mata (2.ª E.)	---
605 Institut P. Mata (3.ª E.)	---
500 Obligacions Electra Reusense.	---

BORSI DE REUS

MONTEROLS, 27

Getisació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arnús

Interior.	84'20
Amortizable	---
Orensens.	27'---
Norts	97'75
Alacants	90'75
Banc Colonial.	---
Banc Vitalici	---
Oblig. 4 pps Almansa	94'67
Oblig. 2 l/4 pps Fransa	58'25
Oblig. 3 pps Orense.	48'75

GIROS

Madrid	107'05
París.	107'10
Londres.	27'05

FUTURS DE COTÓ

Darrera cotisació en la Borsa de Liverpool

Darreraj	Tanca	Tanca anterior
Disponible.	6'96	6'88
Janer-Febrer.	6'68	6'61
Febrer-Mars.	6'66	6'60
Mars-Abril.	6'64	6'58
Abril-Maig.	6'62	6'57
Maig-Juny.	6'62	6'56
Juny-Juliol.	6'61	6'55
Juliol-Agost.	6'57	6'52
Agost-Setembre.	6'48	6'42
Setembre-October.	6'31	6'26
October-Novembre.	6'25	6'21
Novembre-Desembre.	6'71	6'64
Desembre-Janer.	6'70	6'63

Vendes a Liverpool 8 mil Bjs. Arribades en los ports dels. E. U. en 1 dia 56 mil Bjs. Arribades en igual fetra de l'any anterior 70 mil Bjs.

Entrega follet explicatiu y reb ordres per les Borsas de Liverpool, New-York y New-Orleans. En Joaquín Sociats. carrer de Santa Agna, 20, de 6 a 8 de la nit.

F. CABRÉ GONZALEZ

SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotisacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 pps.	84'40
Amortizable 5 pps.	---
Norts.	98'75
Alacants.	92'65
Orensens.	27'30
Obligacions Fransa 2 l/4.	58'25
Municipi 4 l/2.	95'25
Obligacions Almansa 4 pps.	95'25
Id.	adh. 77'12

ld. Segovias 4 pps.	96'---
ld. Orensens 80 y 82.	48'75
ld. Roda a Reus.	53'75
Alacants 4 l/2.	101'25
4 pps.	95'75

BARCELONA

Francs.	6'80
Lliures.	26'95

MADRID

Interior.	84'37
Francs.	6'70

PARIS

Exterior.	91'65
Norts.	462'---
Alacants.	430'---

Moviment del Port de Tarragona

datos facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

DIA 11 DE DESEMBRE DE 1912

Entrades

«Navarra» de Sevilla y escales, consignatari Mac-Andrews. Condueix varis efectes.
«Leonora» de Liverpool y escales, consignatari Mac-Andrews. Condueix càrrega general.
«Santa Ana» de Sevilla y escales, consignatari J. Vilar Tomás. Condueix varis efectes.
«Florencio Rodriguez» de Bilbao y escales, y'l despatxen los senyors Fills de B. Lopez. Condueix varis efectes.

Sortides

«Leonora» pera Liverpool. Ab càrrega general.
«Navarra» pera Marsella. Ab càrrega general.
«Santa Ana» pera Marsella. Ab càrrega general.
«Florencio Rodriguez» pera Barcelona. Tranzit.
«Refugio» pera Cartagena. Lastre.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 14.—«Europa» pera Holanda; consignatari, Ferrer.
Dia 14.—«Sea Belle» pera Londres; consignatari Mac-Andrews.
Dia 16.—«Villarreal» pera Africa y Canarias; consignatari Musotas.
Dia 17.—«Ciscar» pera Hamburg; consignatari Mac-Andrews.
Dia 25.—«Espagne» pera Amberes; consignatari Mac-Andrews.

Ferrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona

Surt a las 4'35 per Vilanova y arriba 8'12	
Vilafraanca >	8'37 (m)
6'54 >	9'2 (l)
8'40 >	13'27 (l)
14'13 >	17'40 (c)
17'16 >	20'34
21'32 >	23'36 (R)

De Barcelona a Reus

Surt 5'50	Arriba 9'21 (m)
8'25 >	10'39 (R)
9'23 >	12'48 (c)
13'5 >	16'26 (l)
15'4 >	19'24 (m)
19'50 >	22'3 (E)

De Reus a Falset y Mora

Surt 6'50	Surt 9'12	Arriba 9'58 (r)
10'45 >	11'25 >	11'50 (R)
13'18 >	14'24 >	14'58 (c)
16'30 >	18'57 >	19'47 (m)
19'46 >	21'11 >	21'48 (m)
22'11 >		23'16 (E)

De Mora y Falset a Reus

Surt a las 5'40	Arriba 6'46 E
6' >	8'28 M
7'15 >	9'3 >
12'17 >	13'11 >
17' >	18'45 >
20'9 >	20'45 >

De Reus a Lleida

Surt a las 8'22 y arriba a las 11'22 (correu.)	
13'35 >	20'05 (m.)
17'59 >	22'03 (m.)
20'30 >	0'22 (m.)

LA HIDRAULICA REUSENSE

de EMILIA AULÉS

Gran fàbrica de mosaichs hidràulichs

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir lo genere en immillorables condicions de duració y permanencia dels colors.

Preus sense competencia.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

Companyia Francesa del Gramophone

Representació y dipòsit

R. PERPINYA

Major, 22.—REUS Despaig: 24, pral.

Nous preus. Nous Aparells. Nous Discs.—Bellotges. Gramhophons.—Dischs.—Aparell BEBE ab quatre Discs, 50 ptes.—Catàlechs gratis.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Métode nou y sens dolor pera'l tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant lo paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat ab extraccions sense dolor y coronas d'or y porcelana.

Preus econòmichs

Consulta: A Mora d'Ebre los dijous primer y tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots los dies excepte ls dijous y dies festius

De Lleida a Reus	
Sur 5'20	Arriba 9'46 (m.)
16'15 >	20'17 (m.)
15' >	17'58 (c.)
8'29 >	12'59 (m.)
De Reus a Tarragona	
Surt a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)	
9'57 >	10'30 (m.)
12'35 >	13'07
14'08 >	14'45 (m.)
18'08 >	18'35 (c.)
20'50 >	21'34 (m.)
De Tarragona a Reus	
Surt 7'35	Arriba 8'10 (c.)
9'00 >	9'35
12'29 >	13'06 (m)
16'36 >	17'14 (m)
19'25 >	20'03 (m)

AVIS

Conrad Vernet Nogués

S'ofereix als sens clients y al públic en general pera gestionar tota mena de compra y venda de finques, com també préstams hipotecaris.

A les persones que's dignin honrarlo ab sa confiança pera l'administració de finques aixís com pera la colocació de quantitats a préstam, procurará servirles ab tota garantia y reserva.

Despatx: Carrer Sant Joan, 5, entressol. Hores: de 9 a 11 y de 2 a 3 tarda.

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco del ICEG Rambla del Centre A Tarragona Kiosco de J. Munté, Rambla S. Joan

ELECTRICITAT

Làmpares d'incandescencia y d'arc. Telefons, timbres y piles. Aparells pera calefacció. Ventiladors. Para-llamps. Dinamos, motors y transformadors. Interruptors y commutadors. Aparells de medir. Conductors. Tubos aislants Mika, Ebonita, Fibra, y gomas, etc., etc.

Instalacions, construccions y reparacions.

Secció especial pera la reparació de motors

LLUIS ESCOLA

BARCELONA: Corts, 563.—SEVILLA: Marqués de Paradas, 4

SUCURSAL REUS: Arraval de Santa Agna número 40

BOTES

Teodor Vernet

S. Francisco Xavier, 4. Reus

Se venen botes de 4, 2 y 1 carga, de superior calitat a preus baratos.

IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

APRENENT

Falta a LE CHIC. Guanyará tot seguit.

¿No voleu patir NEURALGIES, MIGRANYES, MAL DE CAIXAL?

Preneu un sello de **Migrol Casadevante**. Té una acció més rápida y durable que qualsevol altre específic y está constituít per productes que no son nocius a la salut.

Se ven a la

Farmacia Serra Arraval de Santa Agna, núm. 80; y
Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús
REUS

Temporada d'hivern

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Preus inverosímils

IBARRA Y C. SEVILLA Stat. en Cmta.

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sertida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamente y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nord d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab trasort al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis y d'Aazia".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Desembre 12 Vapor Cabo Creux	Desembre 13 Vapor Cabo Oropesa
" 19 " " San Vicente	" 20 " " Corona
" 26 " " Oropesa	" 27 " " Teriñana
Janer 3 " " Corona	Janer 4 " " Peñas
" 10 " " Peñas	" 11 " " San Sebastián

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: **MARIAN PONS** - local, núm. 22 - Telèfon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys). — Descubriment marvellós. — Resultats sorprenents. — Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps mée orté de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant. — Demanéu follet explicatori. — Demanéu sempre la marca. — 2 GALLINES NEGRES, ab firma de l'autor: Dr. Donato Araze.

AGENT A **JOAQUÍM FAU** Mallorca, 184, CATALUNYA: **BARCELONA**

Agent dipositari a Reus y sa comarca: **AUGUST PADRÓS FÁ-BREGAS**, Arraval de Robuster, 20.

— De vende en totes les bones droguerías —

Les manufactures alemanyes al preu de cost + 10%

Especialitat en

- Rellotges de tota classe
- joyeria y plateria
- máquines pera retratar (desde 25 pessetes)
- cinematógrafos (desde 50 pessetes)
- máquines pera cosir (desde 75 pessetes)
- » escriure (desde 100 pessetes)
- bicicletes (desde 75 pessetes)
- motocicletes (desde 300 pessetes)
- automóvils (desde 3000 pessetes)
- armes de tota classe
- binocles y lentes d'última moda
- mobles de tota classe
- confecció pera senyora y home

posantse en compte lo preu original que costa. Lo benefici de la casa consisteix únichament en 10% que s'aumenten lo preu de cost mencionat. per exemple: no. A. F. 20 rellotge d'or pera senyora preu de cost pessetes 22,50 més 10% > 24,75 preu de venda Ptes. 25,—

Molt bones referencies de tota classe de públic espanyol com de senyors capellans, metges, militars, comercs de tota mena, etc., etc.

En tots los rams esmentats hi ha constantment objectes usats que per qualsevol motiu se venen a preus excepcionals. Una llista mensual de tals ocasions s'envia a qui le desitja.

Demáninse ofertes (inclóint lo segell pera la contestació) a la casa

Arnold Feuer
 Berlin-Charlottenburg
 Gervinusstrasse, 24

Los respectius catálogos ab dibuixos y preus se remetén contra envió de 1 pesseta en segells de correu que lo fer una demanda se dedueix de l'import. Indiquis l'article que's desitja.

Nota: Cartes pera Alemanya costen 25 céntims. No's poden admetre les cartes insuficientment franquejades.

S'ADMETEN REPRESENTANTS SERIOS